

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Tárgy: Különböző politikai intézkedések, amelyek a megfelelő finanszírozáson túl hozzájárulhatnak a kkv-k növekedéséhez és fejlődéséhez

(2009/C 27/02)

2007. szeptember 20-án Andrej VIZJAK gazdasági miniszter a Tanács szlovén elnöksége nevében felkérte az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot, hogy dolgozzon ki feltáró véleményt a következő tárgyban:

Különböző politikai intézkedések, amelyek a megfelelő finanszírozáson túl hozzájárulhatnak a kkv-k növekedéséhez és fejlődéséhez

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció 2008. június 11-én elfogadta véleményét (Előadó: Claudio CAPPELLINI).

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2008. július 9–10-én tartott 446. plenáris ülésén (a július 9-i ülésnapon) 122 szavazattal, 5 tartózkodás mellett elfogadta a következő véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az EGSZB szerint az Európai Kisvállalkozási Törvény (SBAE), amelyet maga is több alkalommal szorgalmazott, új lendületet adhat a Kisvállalkozások Európai Chartájának, és figyelemreméltó esélyt jelent a kisvállalkozások potenciáljának fejlesztésére, egyúttal annak kiderítésére is alkalmas, hogy az intézmények és a tagállamok valójában mennyire elkötelezettek a kkv-kat és a legkisebb vállalkozásokat segítő valódi, aktív és tartós támogatási politika kialakítása mellett.

1.2 E politika nem korlátozódhat a gazdasági nehézségek időszakaira, amikor a politikai körök hirtelen újra ráébrednek a kkv-k és a kisebb vállalkozások csodálatos képességére a foglalkoztatási deficit csökkentése és a munkanélküliségi statisztikák javítása terén, hanem érett és a versenyképesség hosszú távú támogatására irányuló politikává kell kiforrnia.

1.3 Az EGSZB 10 alapvető intézkedést javasol a kkv-k fejlődésének támogatására és fellendítésére, egy valóban kkv-barát környezet kialakítása révén, valamint egy hatékony európai **Small Business Act** által, amely több, mint újabb pusztai politikai deklaráció:

- alapos ismeretek szerzése a kkv-k különböző kategóriáinak európai szöveteről, horizontális, illetve ágazati szintű fejlődésükről és szükségleteikről a belső piac belső, külső és határon átnyúló dimenzióját egyaránt tekintetbe véve, például éves jelentések közzététele formájában,
- a kkv-k dimenziójának integrálása valamennyi közösségi politikába és a jogalkotási folyamatba is,
- az adminisztratív egyszerűsítésre irányuló stratégia folytatása minden szinten, új konzultációs módszer kialakítása a kkv-k különböző kategóriáival, illetve reprezentatív közvetítő szerveikkel,
- annak biztosítása, hogy a szabályozások minden szinten tekintetbe vegyék a kkv-k különböző kategóriáinak helyzetét és szükségleteit a *Think small first* elv alkalmazásával,
- a következő négy alapelv tekintetbe vételének biztosítása: 1) hatékony hatáselemzések, 2) arányosság, 3) „only once” elv,

illetve 4) az SME Envoy (a kkv-k által delegált képviselő) megtartása, hatáskörének kiterjesztésével, valamint egy belső piaci kkv-ombudsmani poszt létrehozásával,

- a kkv-k reprezentatív közvetítő szervezetei nyomon követési és tanácsadási tevékenységeinek támogatása,
- a vállalkozások közötti együttműködési programok és a kkv-szervezetek közötti tapasztalatcsere fellendítése, a támogatási szolgáltatások hálózatba szervezése,
- kibővített és állandó jellegű innovációs politika kialakítása a mikrovállalkozások számára,
- a kkv-k EU-s programokhoz való hozzáféréseinek leegyszerűsítése és elősegítése,
- a vállalkozások átadását-átvételét elősegítő politika kezdeményezése.

1.4 Az EGSZB azt kéri, hogy az SBAE minden szinten jogi értelemben kötelező hatályú eszközként funkcionáljon.

1.5 Egyébiránt kéri, hogy az SBAE tegye lehetővé a szociális partnerek közötti szociális párbeszéd ösztönzését a kkv-k körében annak érdekében, hogy a lehető legjobb munkakörnyezet kialakítása révén támogatható legyen a kreativitás és az innováció a munkakörülmények tekintetében is, különösen ügyelve a biztonság javítására és a kockázatelemzésre a munkahelyen.

2. (Háttér) A feltáró vélemény ismertetése

2.1 Általánosan elismert tény, hogy a kis- és középvállalkozásoknak (kkv-k) az európai gazdaságban betöltött jelentős szerepe kulcsfontosságú eleme az EU-szintű növekedésnek és foglalkoztatásnak és a globalizáció felvetette új kihívásoknak való megfelelésnek. A 2005–2007 közötti időszakban alkalmazott kkv-politika által elért eredmények értékeléséből kiderült, hogy a „gondolkodjunk előbb kicsiben” elv alkalmazásának köszönhetően mind közösségi, mind pedig tagállami szinten jelentős előrelépéseket könyvelhetünk el.

2.2 Az Európai Bizottság hangsúlyozta, hogy maradéktalanul fel kell szabadítani a kkv-k növekedési és munkahelyteremtési potenciálját, és ki kell használni innovatív kapacitásait. Ez az iránymutatás tükröződött a 2007. december 11-én elfogadott, felülvizsgált lisszaboni növekedési és munkahelyteremtési stratégiáról készült jelentésben is. A fenti előzmények után indult útjára az európai „**Small Business Act**” (SBAE) azzal az elsődleges céllal, hogy – a kkv-k sokféleségére is figyelemmel – meghatározza az európai kkv-k környezetének javítását szolgáló elveket, illetve konkrét intézkedéseket. A kezdeményezést a 2007. decemberében tartott Európai Tanács-ülés is üdvözölte, aminek nyomán az Európai Bizottság célja ettől fogva egy javaslat előterjesztése 2008 júniusáig.

2.3 Hadd emlékeztessünk ezzel kapcsolatban arra, hogy az EGSZB több más, a kkv-politikát érintő véleményt adott ki a közelmúltban és készít elő jelenleg is:

- „Az európai üzleti szolgáltatások ágazatának alakulása” (INT/412 – előadó: Edwin CALLEJA) (kidolgozás alatt)
- „A kkv-kat támogató kutatási és fejlesztési programok” (INT/379 – előadó: Claudio CAPPELLINI)
- „A kkv-politika féldős felülvizsgálata” (INT/392 – előadó: Brendan BURNS) (kidolgozás alatt)
- „Nemzetközi közbeszerzési szerződések” (INT/394 – előadó: Henri MALOSSE)
- „Mikrohitel” (INT/423 – előadó: Antonello PEZZINI) (kidolgozás alatt).

2.4 A Tanács szlovén elnöksége arra kérte az EGSZB-t, hogy nyújtson be a kkv-k növekedését elősegítő, politikai jellegű intézkedésekre irányuló javaslatokat. Az EGSZB feladata tehát nem az, hogy újabb jegyzéket állítson össze az egyes kkv-k növekedését elősegítő technikai intézkedések érdekében, hanem hogy strukturáltabb politikai keretet javasoljon, és innovatív ötletekkel segítse a kkv-kat.

2.5 Több prioritás közül a szlovén elnökség kettőt különösen az előtérbe helyez:

- a) lehetővé tenni valamennyi kkv számára – eltérő méreteik, tevékenységük, ágazatuk, termelési módjaik tekintetbe vételével – mindazon főbb kihívások sikeres teljesítését, amelyeknek az ipari változások, a klímaváltozás, a demográfiai változások, a szociális kihívások, a globalizáció következtében bekövetkező piaci szerkezetátalakítások, illetve a termékek és szolgáltatások elosztása, szabványosítása és jóváhagyása terén bekövetkező változások miatt meg kell felelniük;
- b) lehetővé tenni számukra a politikai választásokban, a konkrét prioritások kijelölésében és a jogalkotási döntésekben való szoros részvételt minden olyan szinten, amely meg fogja határozni tevékenységük kereteit.

2.6 A szlovén elnökség ezen túlmenően az európai Kisvállalkozási Törvény („Small business act”) előkészítésével kapcsolatban is kikérte az EGSZB véleményét.

3. Általános megjegyzések

3.1 Az EGSZB korábbi véleményeiben összegezte a kkv-k javára elért jelentős előrelépéseket, különös tekintettel a finanszírozáshoz való hozzáférésre, valamint az adminisztratív eljárások egyszerűsítésére. Hangsúlyozni kívánja, hogy elégedetten veszi

tudomásul az európai intézmények álláspontjának a kisvállalkozások javára történő igen látványos elmozdulását, és reméli, hogy ez nem csak a jelenlegi nehéz gazdasági és szociális kontextusnak köszönhető. Ugyanakkor a tagadhatatlan előrelépések ellenére továbbra is számos hiányosság nyomja rá a bélyegét az elmúlt években elindított politikákra.

3.2 Az EGSZB mindenekelőtt úgy véli, hogy a Kisvállalkozások Európai Chartája a jogi hatály híján nem tudta teljesíteni stratégiai céljait, és többnyire egyszerű politikai szándéknyilatkozat szintjén maradt. Szükség van a tagállami és regionális szintű megvalósításának megerősítésére, valamint az éves értékelések és ajánlások újraindítására a tagállamok számára.

3.3 Továbbá gyakran említettük már, hogy a különböző kkv-kategóriákkal folytatott konzultáció még erőteljesen javulhatna; az EGSZB szerint európai, nemzeti és regionális szinten is új párbeszédkultúrát kell kiépíteni, amely elősegítheti az intézmények, valamint a kkv-k különböző köreinek reprezentatív közvetítő szervezetei közötti intenzívebb és intézményesített egyeztetést.

4. Részletes megjegyzések

4.1 Új, valamennyi kkv fejlődését támogató környezet létrehozása

A jelenlegi helyzetre és a kkv-k előtt álló nagy kihívásokra való tekintettel, és a 2008. tavaszi csúcstalálkozón elfogadott megújult Lisszaboni Stratégia konkretizálása és a kkv-k versenyképességének támogatására irányuló európai bizottsági kezdeményezések támogatása érdekében az EGSZB maradéktalanul támogatja az uniós elnökség kezdeményezését egy olyan innovatív kkv-támogatási politika érdekében, amelynek alapköve a SBAE lenne.

4.2 Európai támogatási projekt a kkv-k és a mikrovállalkozások számára

Az EGSZB azt javasolja a közösségi fórumoknak, hogy ezentúl ne kizárólag a jelentős növekedési potenciállal rendelkező vállalkozásokra, a nemzetközi pozicionálásra és a különböző kiválósági elvekre koncentráljanak, amelyek végül felszámolják az értékteremtő, innovatív, munkahelyteremtő és területi stabilitást létrehozó kis léptékű vállalkozások milliós közösségi cselekvéseiből eredő hasznot. Azt kéri valamennyi intézményi és állami hatósági szinttől, hogy innovatív módon újítsák meg kkv-támogatási politikájukat, valódi európai projektet alakítva ki, amely egyesíti a közép-, kis- és mikrovállalkozások gazdasági erejét, az EU számára szükséges növekedési és foglalkoztatási támogatás érdekében. Az európai projekt feladata egyúttal a gazdasági és szociális partnerekkel, illetve a különböző kkv-kategóriák reprezentatív szervezeteivel folytatott párbeszéd megerősítése és fejlesztése volna azon nagyobb új közösségi kihívások témájában (klímaváltozás, demográfiai változások, bevándorlás, környezetvédelem, energia stb.), amelyekkel a kkv-knak is szembeülniük kell. Ennek az európai projektnek, amely a jelentős növekedési potenciállal rendelkező vállalkozások mellett elsősorban a helyi szintű gazdaságon és az úgynevezett „tradicionális” tevékenységeken alapulna, lehetővé kell tennie az Unió számára az emberi léptékű vállalkozások népszerűsítésére irányuló politika kialakítását, és így azt, hogy a helyi szintű gazdaságra építve biztosítsa a tagállamok növekedését, öt kiemelt intézkedésre koncentrálva.

4.2.1 A különböző kkv-kategóriák helyzetének megismerése és az azzal kapcsolatos tájékoztatás: Minden egyes közösségi politikának olyan egyértelmű adatokon kell alapulnia, amelyek lehetővé teszik a helyzet megismerését. A kkv fogalma rendkívül eltérő vállalkozási valóságokat, kategóriákat vagy formákat foglal magában (egyéni vagy társas vállalkozás, egyetlen munkavállaló nélkül vagy legfeljebb 250 munkavállalóval, kézműves, kereskedelmi, szociális gazdasági vagy szabadfoglalkozású vállalkozások), amelyek a tevékenységi ágazatukban is igen különböző helyzetekben és szükségletekkel működnek. A különböző kkv-kategóriákra vonatkozó adatok gyakran hiányosak vagy nem is léteznek. A Kkv-k Európai Megfigyelőközpontja által végzett korábbi elemzések gyakran létfontosságú adatokat szolgáltatottak. Az EGSZB örömmel értesül róla, hogy a Vállalkozáspolitikai Főigazgatóság újraindítja a Megfigyelőközpontot, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy:

- indítson széles körű gazdasági, közte ágazati tanulmányprogramot a különböző kategóriájú kkv-k helyzetéről és szükségleteiről, ideértve a nemzeti és regionális szintet is, továbbá statisztikai elemzési programot, az érintett reprezentatív szervezetekkel egyeztetve,
- európai, nemzeti és helyi szinten is támogassa és fejlessze a vállalkozói szervezetek saját kutatási és tanulmánykészítési tevékenységeit, a kutatóközpontokkal, egyetemekkel és tagállamokkal egyeztetve.

4.2.2 A kkv-k dimenziójának integrálása valamennyi uniós politikába: Az EGSZB azt állapíthatta meg, hogy a kisvállalkozásokat támogató politikai nyilatkozatokon túlmenően a jogalkotóknál még mindig igen erős az a tendencia minden szinten – a valóság téves ismerete vagy az egyszerűsége törekvése miatt –, hogy a nagyvállalkozások modelljét szisztematizálják és a „bonsai” elvet alkalmazzák, gondolván, hogy minden, ami jó a nagyvállalkozások számára, jó a kisebbeknek is. Ez az egyetlen gazdasági modellen alapuló elméleti megközelítés ellentmond a társasági formák és vállalkozási modellek sokféleségével jellemezhető valóságnak, és a gyakorlatban oda vezet, hogy az európai vállalkozások több mint 90 %-a úgy érzi, hogy a közösségi politikák nem értékelik őket és nem vesznek tudomást róluk. Az EGSZB külön felhívja az európai intézmények és a tagállamok figyelmét arra, hogy a kis- és mikrovállalkozások a közösségi gazdaság és foglalkoztatás alapvető erejét jelentik, azonban annak gyenge pontjává is válhatnak, nem önhibájukból, hanem azért, mert a hatóságok semmilyen szinten nem fordítanak rájuk elegendő figyelmet. Az EGSZB kéri, hogy a SBAE nyújtson végre alkalmat a gyakorlati alkalmazásra való áttérésre és elvárja, hogy a különböző kkv-kategóriák szükségleteit és sajátosságait mind közösségi, mind nemzeti illetve regionális szinten kötelező jelleggel figyelembe kelljen venni valamennyi politika, program és tárgyalás keretében, beleértve a szociális párbeszédet és a nemzetközi kapcsolatokat is.

4.2.3 Az adminisztratív eljárások egyszerűsítésére irányuló politika folytatása: Az EGSZB határozottan arra buzdítja az Európai Bizottságot, hogy sokszorozza meg a közösségi szabályozás egyszerűsítésére irányuló erőfeszítéseit; de mindenképp azt kéri a közösségi intézményektől, illetve a tagállamoktól, hogy a következő öt ponttal kapcsolatban tegyék hatékonyabbá egyszerűsítési politikájukat:

- valódi „gondolkodjunk előbb kicsiben” politika kialakítása,

- egyszerűsítés, de nem felelősség alóli felmentés: az EGSZB-nek kétségei vannak a kisvállalkozásoknak adott rendszeres mentességek megalapozottságával és hatékonyságával kapcsolatban, és inkább az arányos végrehajtást, illetve az érintett kkv-szervezetekkel folytatott közvetlen konzultációt tartja követendő útnak,
- a különböző kkv-kategóriák reprezentatív szervezeteinek rendszeres bevonása a közösségi, nemzeti és regionális jogalkotási eljárásokba, valamint a különböző szintű szociális párbeszédbe, illetve fokozott együttműködés az EGSZB-vel és a Régiók Bizottságával,
- az „Only once” elv rendszeres alkalmazása minden szinten és minden léptékben,
- gyakorlati útmutatók és magyarázó dokumentumok összeállítása az elfogadott jogszabályok mellé, érthetőbbé és könnyebben átültethetővé téve azokat.

4.2.4 A közvetítő szervezetek nyomon követési és tanácsadási tevékenységeinek támogatása. A különböző kkv-kategóriák reprezentatív közvetítő szervezetei – a minden olyan kkv-nak nyújtott technikai segítség révén, amely az új *Enterprise Europe Network* (EEN) nevű hálózaton kívül eső speciális kompetenciákat igényel – létfontosságú mozgatói a közösségi politikák sikerének. Semmivel sem helyettesíthető szerepet töltenek be a vállalkozások részére történő információ-átadásban és segítségnyújtásban, lehetővé téve például a jogszabályoknak az egyes vállalkozások saját helyzetéhez való igazítását eseti alapon, valamint mikroökonómiai és helyi szinten a jogszabályozásnak a legkisebb vállalkozásokhoz legközelebbi alkalmazását. Az EGSZB szerint egyrészt létfontosságú, hogy az állami hatóságok minden szinten elkötelezzék magukat tevékenységük támogatása mellett, és hogy a kkv-kat érintő közösségi programok tartalmazzanak kifejezetten e szervezetek támogatására irányuló intézkedéseket. Másrészt kéri az Európai Bizottságot, a tagállamokat és a régiókat, hogy ültessék a gyakorlatba az Európai kézművesek és kisvállalkozások 4. stuttgarter konferenciájának e tárgyban hozott következtetéseit.

4.2.5 A vállalkozások közötti együttműködési programok és a szervezetek közötti cselekvési programok fellendítése. Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy indítsa újra a vállalkozói interregionális együttműködési programokat, amelyek a múltban már bizonyították hatékonyságukat; emellett támogatni kell a közvetítői szervezetek által folytatott cselekvéseket vagy lehetővé kell tenni az ilyen együttműködés előmozdítását célzó szervek létrehozását.

4.3 Egy valóban hatékony európai Small Business Act elfogadása

4.3.1 A fenti kérdéssel kapcsolatban az EGSZB üdvözli a Tanács és az Európai Bizottság állásfoglalásait egy európai típusú Small Business Act elfogadása mellett, annál is inkább, mivel maga is több alkalommal kívánatosnak nevezte az SBAE megalakítását⁽¹⁾. Úgy véli, hogy a SBAE-nak több feltételnek is meg kell felelnie a hatékonyság érdekében:

⁽¹⁾ Vö. „A vállalkozásokban rejlő lehetőségek, különös tekintettel a kkv-kra (lisszaboni stratégia)” című EGSZB-veleménnyel (HL C 256., 2007.10.27., 8. o.).

4.3.1.1 végcélja nem lehet más, mint minden szinten a **lehető legkedvezőbb környezet kialakítása** a kkv-k és a mikrovállalkozások számára, és konkrét válasz adása a kkv-k előtt életciklusuk során tornyosuló különböző kihívásokra, nevezetesen átadásukat, illetve átvételüket is beleértve; ebben az összefüggésben az SBAE-nak nem szabad a kkv-k alkalmazottai munkafeltételeinek gyengítéséhez vezetnie, hanem épp ellenkezőleg, az elindított kezdeményezéseknek lehetővé kellene tenniük helyzetük megfelelőbb figyelembevételét;

4.3.1.2 **valódi hozzáadott értéket kell teremtenie**, nem korlátozódhat a meglévő programok egyszerű kompilálására, illetve a folyamatban lévő különböző intézkedések egyszerű koordinálására;

4.3.1.3 nem lehet csupán újabb egyszerű szándéknyilatkozat, amint azt sajnálatos módon a Kisvállalkozások Európai Chartája esetében tapasztalhattuk, és nem korlátozódhat a közösségi intézmények és a tagállamok egyszerű politikai elkötelezettségére; a kkv-k és a mikrovállalkozások ennél többet érdemelnek, és az EGSZB szerint a **SBAE jogi hatállyal való felruházása** szentesítené és bizonyítaná a kkv-k és a mikrovállalkozások megfelelőbb támogatására irányuló uniós szándékot;

4.3.1.4 **teljes egészében kötelező hatállyal kell bírnia**, és az összes európai, nemzeti és regionális döntéshozatali szinten alkalmazni kell az állami hatóságokhoz fordulva minden szinten, ugyanakkor a végrehajtást a tagállamok gondjaira bízva (?);

4.3.1.5 **valamennyi közösségi politika területén alkalmazni kell**, a kkv-kat valamennyi politikába bevonva, és olyan holisztikus megközelítést dolgozva ki, amelynek keretében a politikák valamennyi aspektusa és az új szabályok különböző kkv-kategóriákra tett hatásai megfelelően tekintetbe vannak véve.

4.3.2 Az EGSZB kéri, hogy a SBAE **öt fő politikát** integráljon, amelyek lehetővé teszik annak biztosítását, hogy a jogszabályok nem korlátozzák a különböző kkv-kategóriák fejlődését és versenyképességét:

4.3.2.1 **Biztosítani kell, hogy a jogalkotási szövegek kidolgozása során minden szinten figyelembe vegyék a különböző kkv-kategóriák specifikus helyzetét és sajátos szükségleteit.** E cél érdekében egy valamennyi döntéshozatali szinten kötelezően alkalmazandó alapelvet kell lefektetni, amely értelmében a jogalkotási javaslatokat a kkv-k – különösen a kisebb méretű vállalkozások – szükségleteinek és elvárásainak ismeretében kell kidolgozni, a *Think small first* elv alkalmazásával, különös tekintettel az önálló vállalkozókra, akik az európai vállalkozások több mint felét képviselik. Ez elsősorban rendszeres konzultációt feltételez a kkv-k reprezentatív szervezeteivel, valamint szükségessé teszi az említett szervezetek szakértőinek megfelelő szintű részvételét valamennyi regionális, nemzeti, illetve európai szintű konzultatív bizottságban, amelyek a kkv-kra potenciálisan hatással lévő problémákban állást foglalnak, eleget téve a Versenytanács 2006. március 13-i kérésének.

A fenti szellemben az EGSZB azt kéri, hogy az Európai Bizottság összes főigazgatóságán belül nevezzenek ki egy

(?) Lásd a véleményt: „Nemzetközi közbeszerzési szerződés” tárgyában (HL C 224., 2008.8.30., 32. o.), melyben az EGSZB „nem támogatja azt az elképzelést, hogy az egyesült államokbeli Small Business Act mintájára az EU-ban is kvótarendszert vezessenek be a kkv-k számára”.

kkv-felelőst azzal a feladattal, hogy nyomon kövesse az adott főigazgatóság hatáskörébe tartozó jogalkotási intézkedéseket és programokat, ügyelve rá, hogy azok valóban integrálják a kkv-k és mikrovállalkozások prioritásait és elvárásait.

4.3.2.2 **Biztosítani kell, hogy a jogszabályok tartsák tiszteletben az alapelveket.** Az EGSZB szemében a kkv-k érdekében bármilyen szinten kialakított jogszabályok, programok, illetve kollektív vagy egyéni intézkedések hatékonysága négy alapelvtől függ, amelyeket szeretne a SBAE keretében is lefektetni, és amelyek rendszeres alkalmazását az összes európai, nemzeti és regionális szinten szükségesnek tartja:

– **rendszeres hatáselemzés a kkv-k szempontjából:** egyetlen jogalkotási javaslat sem kerülhetne elfogadásra anélkül, hogy előzetesen ne végeztek volna rendszeres hatáselemzést az érintett tevékenységi szektor különböző kategóriájú vállalkozásai szempontjából, felmérve mind a közvetlen vagy közvetett gazdasági hatásokat, mind pedig az adminisztratív terheket és a tájékoztatás, illetve beruházás kötelező költségeit, valamint az abból húzható hasznot,

– **az arányosság elve:** a jogszabályok nem róhatnak fölösleges kötelezettségeket a kkv-kra, és a szükséges minimumra kell korlátozódniuk; a jogszabályok alkalmazási feltételeit az adott vállalkozások helyzetéhez és helyzetbeli különbözőségeihez, illetve a megvalósítási lehetőségekhez kell igazítani,

– **„only once” elv:** a kkv-k feladata a termelés és nem az, hogy adminisztratív szolgáltatások legyenek; a vállalkozások ugyanabban a tárgyban nem kötelezhetők egy nyilatkozatnál vagy adminisztratív eljárásnál több kötelezettség teljesítésére, és az érintett közigazgatási hatóságok feladata ezen információk megosztása egymás között; ez az „only once” elv az „egy vállalkozó – egyetlen tárgyalófél” elvét alkalmazó egyablakos rendszerek révén jelenthet meg, a közvetítői szervezetekre támaszkodva, amelyek nemzeti szinten már ellátják ezt a szerepet,

– **az elővigyázatosság elve:** nem szabad olyan jogszabályt elfogadni, amely ellentétes a kkv-k fejlődésével, vagy gátolhatja versenyképességüket. Meg kell akadályozni minden olyan új jogalkotási javaslatot, amelyet nem vetettek alá teljes hatáselemzésnek, vagy amely esetén látható, hogy a javasolt intézkedések a kkv-k társadalmi és gazdasági fejlődésével ellentétesek.

Az EGSZB egyébiránt hangsúlyozza, hogy teljes átláthatóságot kell megvalósítani és biztosítani az adminisztratív eljárásokban, lehetővé téve a kkv-k számára, hogy hozzáférjenek minden rájuk vonatkozó adminisztratív adathoz, és azokat igényeik szerint korrigálják.

4.3.2.3 **Kibővített és koherens innovációs politika kialakítása.** Az EGSZB kéri, hogy az Európai Bizottság, a tagállamok és a helyi szintű politikai döntéshozók ne szorítkozzanak a csúcstechnológiával kapcsolatos innováció támogatására, folytassanak voluntaristább politikát, programjaikba illesszenek be a kkv-k – különösen a legkisebb vállalkozások – körében igen gyakran alkalmazott „low tech” és „mid tech” innovációt, illetve a nem technológiai jellegű innovációt támogató konkrét intézkedéseket.

Önmagában az EEN tanácsok új hálózata soha nem lesz képes hatékonyan fellépni az összes innovációs potenciállal rendelkező vállalkozás érdekében; az EGSZB ezért azt kéri, hogy a SBAE prioritásként jelölje meg a következőket:

- a kkv-kbeli szociális partnerek ösztönzése, hogy a kreativitásnak és az innovációnak kedvező munkakörnyezet megteremtése érdekében folytassanak párbeszédet,
- tanácsadók kinevezésének támogatása a kkv-k, illetve a kis- és mikro-vállalkozások közvetítő szervezeteinél, a vállalkozásokhoz lehető legközelebbi szinten, valamint a vállalkozók és a munkavállalók testre szabott képzése a jobb innováció érdekében, az átalakuló piacok kínálta új lehetőségek kihasználásával,
- a legkisebb vállalkozások helyzetéhez igazított pénzügyi eszközök létrehozása, ügyelve arra, hogy azok támogassák az alkalmazottakra vonatkozó intézkedéseket is,
- a tagállamok és a régiók ösztönzése, hogy a kkv-k szervezeteivel együtt indítsanak kampányt a kkv-k – különösen a mikro-vállalatok – körében alkalmazott technológiai és nem technológiai innovációk felkutatására.

4.3.2.4 A közösségi programokhoz való hozzáférés kibővítése. Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy az adminisztratív összetettség és a különböző követelmények a kisvállalkozások közösségi programokban való részvételét egyre bonyolultabbá, sőt lehetetlenné teszik. Ahhoz a paradoxonhoz vezetnek, hogy a közvetítői szervezetek egyre inkább elvesztik a programok iránti érdeklődésüket. Például a jelenlegi jogi útvesztők nem engednek teret az újító intézkedéseknek, a kísérleti projektek támogatásának, innovatív javaslatok tömegétől fosztva meg ezáltal az EU-t. Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy felül kellene vizsgálni az elveket és a mechanizmusokat: tekintettel a feladat jelentőségére, e véleménynek nem feladata pontosan megjelölni a szükséges módosításokat, de az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a SBAE keretein belül kezdeményezzen egyeztetést a kkv-k reprezentatív szervezeteivel, a különböző területi szinteken indított programok új kidolgozási és részvételi feltételeinek pontosítása érdekében.

Ebben a keretben szükség van arra, hogy a strukturális alapok lehetővé tehessek a kkv-k közbeszerzési piacokhoz való hozzáféréseinek támogatását, különösen a leginkább hátrányos helyzetű régiókban⁽³⁾.

4.3.2.5 A vállalkozások átadásának – átvételének megkönnyítése és ösztönzése. Az EGSZB külön hangsúlyozza

a vállalkozások átadásának-átvételének jelentőségét, különös tekintettel a városi, illetve vidéki környezetben működő termelő és szolgáltató kisvállalkozásokra: Egyfelől támogatni kell a vásárlók és eladók közötti közvetítési rendszerek, illetve adó- és pénzügyi ösztönzők kialakítását, másfelől ösztönözni kell a vállalkozókat a jobb hasznosításra eszközeik értékének megtartása érdekében.

Egyes körzetekben, így a vidéki területeken a vállalkozók sajátos helyzete szükségessé teszi az olyan újító módozatok fejlesztését, amilyenek a köz- és magánszféra partnerségei.

4.4 A SBAE-nek kötelező jogi hatályú eszköznek kellene lennie

4.4.1 Annak érdekében, hogy a SBAE valóban hatékony lehessen, az EGSZB kéri, hogy az abban foglalt intézkedéseket a Tanács és a Parlament európai, nemzeti és regionális döntéshozatali szinteken egyaránt kötelező jogi hatállyal bíró aktus formájában fogadja el.

4.4.2 Az EGSZB az SBAE megvalósításának, illetve a kkv-politikák egészének éves értékelését kéri közösségi és nemzeti szinten, valamint azt, hogy a fenti intézkedés keretében évente jelentés készüljön az elért eredményekről; ennek az éves jelentésnek külön fejezetet kell alkotnia a lisszaboni stratégia végrehajtásának keretében.

4.4.3 A jelentéseknek lehetővé kell tenniük az Európai Bizottság számára, hogy végrehajtási ajánlásokat fogalmazzon meg mind a tagállamok, mind pedig a régiók számára, ezekkel kapcsolatban az EGSZB véleményt kíván nyilvánítani.

4.4.4 Az EGSZB kéri, hogy ha szükséges, ezen éves értékelések nyomán kerüljön sor az SBAE és a kkv-kkal kapcsolatos politikák kiigazítására vagy felülvizsgálatára.

4.4.5 Az EGSZB nyomatékosan ajánlja az Európai Bizottságnak és a Tanácsnak, hogy rendkívül szorosan vonják be a különböző kkv-kategóriák reprezentatív szervezeteit a SBAE megalkotásába és végrehajtásába.

Kelt Brüsszelben, 2008. július 9-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Dimitris DIMITRIADIS

⁽³⁾ Lásd a kidolgozás alatt lévő CESE 571/2008 fin (INT/394) véleményt.